

Κείμενα που ενέκρινε το Κοινοβούλιο

Πέμπτη 1 Φεβρουαρίου 2007 - Βρυξέλλες

Πηγή: <http://www.europarl.europa.eu/>

Διακρίσεις σε βάρος των νέων γυναικών και των κοριτσιών στην εκπαίδευση

►Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις διακρίσεις σε βάρος των νέων γυναικών και των κοριτσιών στην εκπαίδευση (2006/2135(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- επιβεβαιώνοντας τις αρχές που θεσπίζονται στα άρθρα 2, 3 παράγραφος 2, 13, 137, παράγραφος 1, στοιχείο (i), και 141 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διακήρυξη του οποίου έγινε το 2000, και συγκεκριμένα το άρθρο 23,
- έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών του 1950,
- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών της 10ης Δεκεμβρίου 1948,
- έχοντας υπόψη τους αναπτυξιακούς στόχους του ΟΗΕ για τη χιλιετηρίδα (ΑΣΧ), και ιδίως τον ΑΣΧ3 για την προαγωγή της ισότητας των φύλων και την ενίσχυση των γυναικών, ως προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, για την επίτευξη ισότητας σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και σε όλους τους τομείς εργασίας,
- έχοντας υπόψη την Τέταρτη Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ για τις Γυναίκες που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο τον Σεπτέμβριο του 1995, τη Δήλωση και την

Πλατφόρμα Δράσης που εγκρίθηκαν στο Πεκίνο, και τα επακόλουθα έγγραφα αποτελεσμάτων που εγκρίθηκαν στις έκτακτες συνόδους του ΟΗΕ Πεκίνο + 5 και Πεκίνο +10 σχετικά με περαιτέρω δράσεις και πρωτοβουλίες για την υλοποίηση της δήλωσης του Πεκίνου που εγκρίθηκε στις 9 Ιουνίου 2000 και της Πλατφόρμας Δράσης που εγκρίθηκε στις 11 Μαρτίου 2005,

– έχοντας υπόψη το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW), που εγκρίθηκε το 1999, το οποίο αναφέρει ότι οποιοδήποτε άτομο ή ομάδα ατόμων, στη δικαιοδοσία ενός συμβαλλόμενου κράτους, θεωρεί ότι τα δικαιώματά του/της, όπως αυτά κατοχυρώνονται στη σύμβαση, παραβιάστηκαν από το εν λόγω συμβαλλόμενο κράτος, δύναται να προβεί σε διαβήματα προς την επιτροπή για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών,

– έχοντας υπόψη τις γενικές εκθέσεις παρακολούθησης της UNESCO σχετικά με την Εκπαίδευση για Όλους 2003/2004, 2005 και 2006,

– έχοντας υπόψη τις συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, και συγκεκριμένα το ψήφισμα και το σχέδιο δράσης που ενέκρινε στην έκτη ευρωπαϊκή υπουργική διάσκεψη για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών που πραγματοποιήθηκε στη Στοκχόλμη στις 8 και 9 Ιουνίου 2006,

– έχοντας υπόψη τη σύσταση 2006/143/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2006 για περαιτέρω ευρωπαϊκή συνεργασία με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση⁽¹⁾,

– έχοντας υπόψη τη σύσταση 98/561/EK του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1998 για την ευρωπαϊκή συνεργασία με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση⁽²⁾,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Απριλίου 2005 σχετικά με την κατάσταση των Ρομά στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁽³⁾, και το ψήφισμά του της 1ης Ιουνίου 2006 σχετικά με την κατάσταση των γυναικών Ρομά στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁽⁴⁾,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 4ης Ιουλίου 2006 με τίτλο "Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα δικαιώματα του παιδιού" (COM(2006)0367),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 1ης Μαρτίου 2006 με τίτλο "Χάρτης πορείας για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών 2006 – 2010" (COM(2006)0092),
- και την ανακοίνωση της Επιτροπής της 1ης Ιουνίου 2005 με τίτλο "Απαγόρευση των διακρίσεων και ίσες ευκαιρίες για όλους - Στρατηγική- πλαίσιο" (COM(2005)0224),
- έχοντας υπόψη τις ανακοινώσεις της Επιτροπής της 19ης Φεβρουαρίου 2004 (COM(2004)0115) και της 14ης Φεβρουαρίου 2005 (COM(2005)0044) για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Φεβρουαρίου 2003 με τίτλο "Ο ρόλος των πανεπιστημίων στην Ευρώπη της γνώσης" (COM(2003)0058),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 2000 με τίτλο "Κοινοτική στρατηγική-πλαίσιο για την ισότητα των φύλων 2001-2005" (COM(2000)0335),
- έχοντας υπόψη την διακήρυξη των Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμοδίων για την πολιτική ισότητας των φύλων κατά τη διάσκεψή τους που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο στις 4 Φεβρουαρίου 2005,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση για τη "Δεκαετία ένταξης των Ρομά" 2005-2015, που υπογράφηκε στη Σόφια στις 2 Φεβρουαρίου 2005 από τους Πρωθυπουργούς των συμμετεχόντων κρατών της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης,
- έχοντας υπόψη την Διακήρυξη της Αθήνας που έγινε στην Ευρωπαϊκή Σύνοδο Κορυφής του 1992 σχετικά με τις Γυναίκες στην Εξουσία, η οποία αναφέρει ότι "οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το ήμισυ του ταλέντου και των δεξιοτήτων της ανθρωπότητας",

- έχοντας υπόψη τις εκθέσεις και τις ομιλίες της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A6-0416/2006),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στατιστικά στοιχεία των κρατών μελών καταδεικνύουν ότι είναι χαμηλότερο το ποσοστό των γυναικών σε σύγκριση με τους άνδρες που λαμβάνουν μεταπτυχιακούς τίτλους, και ότι υπάρχουν πληροφορίες ότι χαμηλότερος αριθμός γυναικών σε σχέση με τους άνδρες επιδίδεται σε διά βίου μάθηση εξαιτίας περιορισμών που συνδέονται με το φύλο τους,

B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα οικιακά και οικογενειακά καθήκοντα εξακολουθούν να εκτελούνται σε μεγάλο βαθμό από γυναίκες, και, κατά συνέπεια, περιορίζουν τον χρόνο που μπορούν οι ίδιες να διαθέσουν για περαιτέρω κατάρτιση και δια βίου μάθηση,

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση στην εκπαίδευση, και ειδικότερα στην ανώτατη εκπαίδευση, είναι ιδιαίτερα δύσκολη για τους νέους ανθρώπους από οικογένειες χαμηλού εισοδήματος, με αποτέλεσμα την ενίσχυση της παραδοσιακής προτίμησης στην εκπαίδευση των αγοριών,

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σημαντική πρόοδος σχετικά με την ισότητα των φύλων στον τομέα της εκπαίδευσης αφορά κυρίως θετικές ποσοτικές εξελίξεις, δηλαδή την αύξηση του ποσοστού πρόσβασης των γυναικών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, χωρίς την αντίστοιχη ποιοτική εξέλιξη ως προς την επιλογή των κατευθύνσεων σπουδών και των ειδικοτήτων, κυρίως λόγω των κοινωνικών αντιλήψεων και των παραδοσιακών ρόλων των φύλων,

E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση αποτελεί σημαντική ευρωπαϊκή αξία, θεμελιώδες δικαίωμα, και καίριο μέσο για την ένταξη στην κοινωνία· ότι εξακολουθούν να υπάρχουν προτιμήσεις και ορισμένες προκαταλήψεις στην κοινωνία κατά των μορφωμένων γυναικών, και ότι δεν παρουσιάζονται συχνά στις μορφωμένες

γυναίκες ευκαιρίες να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους στον επαγγελματικό και δημόσιο βίο,

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένες κουλτούρες εξακολουθούν να υπάρχουν παραδοσιακές και θρησκευτικές προκαταλήψεις που περιορίζουν την πρόσβαση των κοριτσιών και των νέων γυναικών στην εκπαίδευση,

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη, ότι τα μέσα ενημέρωσης εξακολουθούν να διαιωνίζουν στερεότυπα για το φύλο, και, κατά συνέπεια, οι παραδοσιακές εικόνες των γυναικών ενισχύονται εκ νέου, αντί να προβάλλονται αξιοθαύμαστα παραδείγματα προς μίμηση, όπως η Maria Skłodowska-Curie,

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση στην εκπαίδευση για τα κορίτσια και τις νέες γυναίκες από εθνικές μειονότητες, και ιδίως από τη μειονότητα των Ρομά, ή για τα κορίτσια και τις νέες γυναίκες από ομάδες μεταναστών είναι ιδιαίτερα περιορισμένη, και/ ή συχνά χαρακτηρίζεται από διαδεδομένα φαινόμενα διακρίσεων και διαχωρισμού στα σχολεία, συμπεριλαμβανομένων των ενισχυτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, με ελάχιστους πόρους, προσωπικό χωρίς κατάρτιση και κίνητρα, με κακές υποδομές, και ανεπαρκείς μεθόδους και προγράμματα διδασκαλίας και ελέγχου,

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε πολλά κράτη μέλη δεν υπάρχει επαρκής προϋπολογισμός για την εκπαίδευση και ταυτόχρονα το μεγαλύτερο μέρος της διδασκαλίας γίνεται από γυναίκες,

1. επισημαίνει ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση των κοριτσιών και των γυναικών αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα και ουσιαστικό στοιχείο προκειμένου να απολαμβάνουν πλήρως όλα τα άλλα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά και πολιτικά δικαιώματα·

2. χαιρετίζει το γεγονός ότι, κατά μέσο όρο, οκτώ στα δέκα κορίτσια που φοιτούν σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στα κράτη μέλη ολοκληρώνουν τις σπουδές τους, και ότι από τα στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι παρέχονται ίσες ευκαιρίες στα δύο φύλα όσον αφορά την απόκτηση ανώτερης εκπαίδευσης και μάλιστα ότι οι

γυναίκες έχουν μεγαλύτερες φιλοδοξίες, όταν δεν περιορίζονται από παράγοντες που συνδέονται με το φύλο·

3. επισημαίνει ότι στην εκπαίδευση και την έρευνα, οι γυναίκες υπερτερούν αριθμητικά των ανδρών ως απόφοιτοι (59%), εντούτοις η παρουσία τους μειώνεται σταθερά όσο ανέρχονται στην επαγγελματική ιεραρχία, από ποσοστό 43% των κατόχων διδακτορικών τίτλων σε ποσοστό μόλις 15% σε θέσεις τακτικών καθηγητών·

4. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι στο πλαίσιο του σχεδίου της χιλιετηρίδας των Ηνωμένων Εθνών έγιναν αρκετά πρακτικά βήματα για τον περιορισμό της ανισότητας μεταξύ των φύλων όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση και ότι το ζήτημα της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση για αμφότερα τα φύλα αποτελεί αντικείμενο ανοιχτού διαλόγου στα κράτη μέλη·

5. επικροτεί τη μεταρρύθμιση του συστήματος πανεπιστημιακής εκπαίδευσης που αποτελεί απόρροια της στρατηγικής της Λισαβόνας και αφορά ιδιαίτερα τη διά βίου μάθηση, η οποία προσφέρει στις νέες γυναίκες την ευκαιρία να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους·

6. χαιρετίζει την έκθεση της Επιτροπής για την ποιότητα της σχολικής εκπαίδευσης, που δημοσιεύθηκε το 2000, η οποία αναλύει 16 δείκτες, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην εκπαίδευση από τη σκοπιά του φύλου·

7. επικροτεί τη σχεδιαζόμενη δημιουργία Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων, οι δραστηριότητες του οποίου πρέπει να περιλαμβάνουν την παρακολούθηση της κατάστασης όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση για αμφότερα τα φύλα σε μεμονωμένα κράτη μέλη και σε ολόκληρο τον κόσμο·

8. συνιστά να αξιολογηθεί η πολιτική στον τομέα της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση βάσει εκτίμησης των στατιστικών στοιχείων που διαφοροποιούνται ως προς το φύλο, ώστε να επισημανθούν καλύτερα και να αρθούν οι επίμονες ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση και την απόκτηση ορισμένων ανώτερων ακαδημαϊκών προσόντων, μεταξύ άλλων σε μεταπτυχιακό επίπεδο και στον τομέα της επιστημονικής έρευνας, καθώς και στον τομέα της διά βίου μάθησης·

9. καλεί τα κράτη μέλη να διευκολύνουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση για γυναίκες και άνδρες που φροντίζουν παιδιά και για γονείς που διέκοψαν τη διαδικασία της απόκτησης τίτλων προκειμένου να αποκτήσουν παιδιά·

10. συνιστά διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους, ώστε να τους δοθούν κίνητρα να δημιουργήσουν ευνοϊκές προϋποθέσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης στην εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση των γυναικών που έχουν διακόψει την εκπαίδευσή τους και των γυναικών που διαθέτουν λίγα προσόντα·

11. αναφέρεται στο γεγονός ότι η διαφορά στις αμοιβές μεταξύ ανδρών και γυναικών παραμένει σε απαράδεκτα υψηλά επίπεδα και δεν φαίνεται να μειώνεται· επισημαίνει ότι κατά μέσο όρο οι γυναίκες κερδίζουν 15% λιγότερο από τους άνδρες, κάτι που συνιστά αποτέλεσμα τόσο της μη συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ισότητας της αμοιβής, όσο και μιας σειράς διαρθρωτικών ανισοτήτων, όπως είναι ο διαχωρισμός της αγοράς εργασίας, οι διαφορές στα πρότυπα εργασίας, η πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, οι προκαταλήψεις όσον αφορά την αξιολόγηση και τα συστήματα αμοιβής, καθώς και τα στερεότυπα·

12. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους προκειμένου να εξαλείψουν τα κοινά στερεότυπα που εισάγουν διακρίσεις σε βάρος των γυναικών στο χώρο εργασίας, γεγονός που είναι ιδιαίτερα εμφανές στους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας, όπου το επίπεδο εκπροσώπησης των γυναικών είναι πολύ χαμηλό, να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα φύλου και να παρακολουθούν και να αξιολογούν τα σχετικά δεδομένα σε τακτική βάση·

13. καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την πρόσβαση των γυναικών σε υπεύθυνες θέσεις και θέσεις όπου λαμβάνονται αποφάσεις σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις, εφιστώντας ιδιαίτερα την προσοχή σε ακαδημαϊκές θέσεις·

14. ενθαρρύνει την Επιτροπή να προωθήσει τις αρχές της ισότητας και της ίσης πρόσβασης των κοριτσιών στην εκπαίδευση στις σχέσεις της με τρίτες χώρες, και ειδικότερα στις πολιτικές της περί γειτονίας και αναπτυξιακής βοήθειας·

15. προτρέπει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη θέση των γυναικών εκπαιδευτικών στις υψηλότερες βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος και στα κέντρα λήψεων αποφάσεων σε θέματα εκπαίδευσης, θέσεις όπου παρατηρείται ακόμη ποσοτική υπεροχή των ανδρών συναδέλφων τους·

16. τονίζει την ανάγκη αναμόρφωσης του αναλυτικού προγράμματος σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και του περιεχομένου των σχολικών εγχειριδίων· συνιστά η κατάρτιση των καθηγητών και άλλων εργαζομένων στον εκπαιδευτικό τομέα να προσανατολίζεται προς το σεβασμό των απαιτήσεων μιας ισόρροπης πολιτικής ισότητας των φύλων και ο προβληματισμός αυτής της πολιτικής να αποτελεί μέρος της κατάρτισης των διδασκόντων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλες σχολές·

17. συνιστά στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πολιτική για εθνικές, εθνοτικές και πολιτιστικές μειονότητες, χωρίς να λησμονείται η μειονότητα των Ρομά, η οποία να επιτρέπει την πρόσβαση στην ποιοτική εκπαίδευση και ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση για αγόρια και κορίτσια, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων προσχολικής ηλικίας, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στην πολυπολιτισμική προσέγγιση που διευκολύνει την ενσωμάτωση των νέων γυναικών και των κοριτσιών από μειονότητες ή ομάδες μεταναστών στο τακτικό εκπαιδευτικό σύστημα, με στόχο την καταπολέμηση των διπλών διακρίσεων·

18. καλεί το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προβούν σε όλες τις δέουσες ενέργειες για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστριών γυναικών και κοριτσιών και την καταπολέμηση των διακρίσεων που αντιμετωπίζουν στην κοινότητα καταγωγής τους, απορρίπτοντας όλες τις μορφές πολιτιστικού και θρησκευτικού σχετικισμού που θα μπορούσαν να παραβιάσουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των γυναικών·

19. συνιστά στα κράτη μέλη να υποστηρίξουν την ενημέρωση για την ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα, ιδίως μεταξύ των πιο ευάλωτων κοινοτήτων, με στόχο να εξαλειφθούν όλες οι μορφές προκαταλήψεων που επηρεάζουν την πρόσβαση των κοριτσιών και των νέων γυναικών στην εκπαίδευση·

20. συνιστά στα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τα προγράμματα σπουδών τους στις ανάγκες των νέων ανθρώπων που εργάζονται και των ανθρώπων εκείνων, ιδίως των

κοριτσιών και των γυναικών που φροντίζουν μικρά παιδιά ή που βρίσκονται σε άδεια μητρότητας· θεωρεί ότι οι σημερινές τεχνικές δυνατότητες καθιστούν δυνατή την εύρεση κατάλληλων λύσεων·

21. ζητεί μεγαλύτερες προσπάθειες για την αναγνώριση των νέων ατόμων, ιδίως κοριτσιών ή νέων γυναικών με γνωστικά χαρίσματα, και εκείνων που υποφέρουν από μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσπραξία, δυσχέρεια στους υπολογισμούς και έλλειψη προσοχής λόγω υπερκινητικότητας (ADHD), και την παροχή μεγαλύτερης υποστήριξης προς αυτές·

22. καλεί τα κράτη μέλη να επαναξιολογήσουν τις μεθόδους εξέτασης που χρησιμοποιούν όταν τοποθετούν παιδιά σε σχολεία αποκατάστασης, και ειδικά τα παιδιά Ρομά·

23. χαιρετίζει την υλοποίηση και τη χρήση εκπαιδευτικών προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων με κεφάλαια της ΕΕ, καθώς και από άλλες πηγές, περιλαμβανομένου του μη κερδοσκοπικού κλάδου, προς όφελος της εκπαίδευσης κοριτσιών και νέων γυναικών από κοινωνικά μειονεκτούσες οικογένειες· επικροτεί ιδιαίτερα τη χρήση υπαρχόντων προγραμμάτων και ταμείων στήριξης, καθώς και την αναζήτηση νέων μορφών χρηματοδότησης· υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη πολύ μεγαλύτερης επένδυσης στην εκπαίδευση των νέων σε όλα τα κράτη μέλη, καθότι αποτελούν το μέλλον·

24. προτείνει στα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν στον προϋπολογισμό τους το μέσο συνεκτίμησης της διάστασης της ισότητας των φύλων και να αντισταθμίσουν με αυτόν τον τρόπο τις αδικίες με βάση το φύλο, κάτι που θα ωφελήσει κυρίως τον τομέα της εκπαίδευσης·

25. συνιστά στα κράτη μέλη να δημιουργήσουν και να παρακολουθούν τις εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές που θα επιτρέπουν σε όλα τα κορίτσια, καθώς και στα αγόρια, να εισάγονται, να παραμένουν και να ολοκληρώνουν την υποχρεωτική εκπαίδευση, διασφαλίζοντας την παραμονή τους στο σχολείο μέχρις ότου φθάσουν στο κατώτατο επιτρεπόμενο όριο ηλικίας για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας·

26. επισημαίνει την κεφαλαιώδους σημασίας ανάγκη για την ακριβή αξιολόγηση των στατιστικών στοιχείων για ζητήματα φύλου, καθώς και για άλλες πτυχές πολλαπλών διακρίσεων, όπως η εθνική καταγωγή, δεδομένου ιδίως ότι, όσον αφορά παιδιά και νέους, δεν υπάρχουν πάντοτε στατιστικά διαφοροποιημένα στοιχεία με βάση το φύλο· υπενθυμίζει ότι αυτό αποτελεί ένα από τα καθήκοντα του νέου Ινστιτούτου Ισότητας των Φύλων·

27. καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τη θετική παρουσίαση των κατηγοριών φύλων στα μέσα ενημέρωσης, προβάλλοντας μια αξιοπρεπή εικόνα των γυναικών και των ανδρών, χωρίς προκατειλημμένες και διαστρεβλωμένες απόψεις που τελικά μειώνουν ή υποτιμούν το ένα ή και τα δύο φύλα·

28. επισημαίνει την ανάγκη προσαρμογής των νέων τεχνολογιών στον τομέα της κατάρτισης στις εκπαιδευτικές ανάγκες των γυναικών, για παράδειγμα τη δυνατότητα εξ αποστάσεως μάθησης μέσω της τεχνολογίας των υπολογιστών·

29. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να προβούν σε ενέργειες για να θέσουν τέλος στο ψηφιακό χάσμα των φύλων ως μέρος της στρατηγικής της Λισαβόνας, με σκοπό τη διεύρυνση της κοινωνίας της πληροφορίας με μέτρα για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, καθώς και με δράσεις για την παροχή ευκολότερης πρόσβασης στις γυναίκες, που θα προωθούν την απόκτηση δεξιοτήτων χρήσης Η/Υ, θα εκτελούν προγράμματα που προβλέπουν συγκεκριμένες δράσεις για την ένταξη των γυναικών από ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες και θα αντισταθμίζουν τις ανισότητες μεταξύ των αστικών και των αγροτικών περιοχών·

30. συνιστά στα κράτη μέλη να αναπτύξουν πιο ευέλικτα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων και διά βίου μάθησης, ώστε οι εργαζόμενες γυναίκες και μητέρες να μπορούν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους σε προγράμματα που ανταποκρίνονται στο καθημερινό τους πρόγραμμα, επιτρέποντας κατά συνέπεια στις γυναίκες να έχουν αυξημένη πρόσβαση στην εκπαίδευση, ενώ τους παρέχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε εναλλακτικά εκπαιδευτικά προγράμματα, ώστε να γίνουν πιο ανεξάρτητες και να είναι σε θέση να συμμετέχουν ουσιαστικά στην κοινωνία, προωθώντας περαιτέρω την ισότητα των φύλων·

31. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Πηγή: <http://www.unicef.gr/reports/pfc05a.php>

Ισότητα των Φύλων και Εκπαίδευση

Ημερομηνία έκδοσης: 18 Απριλίου 2005

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΟΧΙ ΟΜΩΣ ΟΣΟ ΓΡΗΓΟΡΑ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ

Χωρίς ένα «κβαντικό άλμα» ο κόσμος θα αποτύχει από το στόχο της καθολικής πρόσβασης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέχρι το 2015.

Πιο πολλά παιδιά από ποτέ άλλοτε πηγαίνουν στο σχολείο, εν μέρει επειδή περισσότερα κορίτσια πηγαίνουν στο σχολείο: Αυτά είναι τα καλά νέα από την έκθεση της UNICEF «**Πρόοδος για τα Παιδιά**» που εστιάζεται στην ισότητα των φύλων στη φοίτηση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Παρόλα αυτά εκατομμύρια κορίτσια εξακολουθούν να στερούνται βασικής εκπαίδευσης. Ενώ το χάσμα μεταξύ των φύλων στη φοίτηση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση συρρικνώνεται παγκόσμια, σε πολλά μέρη του κόσμου είναι ακόμα ευρύ. Τα εμπόδια που κρατούν τα κορίτσια εκτός σχολείου στον αναπτυσσόμενο κόσμο όχι μόνο τους κλέβουν τις μελλοντικές τους ευκαιρίες, αλλά έχουν επιπτώσεις στην ίδια τους την υγεία και επιβίωση.

«Η εκπαίδευση είναι κάτι περισσότερο από απλή μάθηση. Σε πολλές χώρες σώζει ζωές, ειδικά όσον αφορά τα κορίτσια,» είπε η Εκτελεστική Διευθύντρια της UNICEF Κάρολ Μπέλαμι κατά την παρουσίαση της έκθεσης. «Ένα κορίτσι εκτός σχολείου είναι πιθανότερο να πέσει θύμα του AIDS και είναι λιγότερο ικανό να μεγαλώσει μια υγιή οικογένεια.»

Ο κόσμος έχει κάνει εντυπωσιακές προόδους ως προς την εξίσωση του αριθμού των κοριτσιών στα πρωτοβάθμια σχολεία σε σχέση με τα αγόρια. **Περίπου 125 από τις 180 χώρες για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία είναι σε καλό δρόμο για**

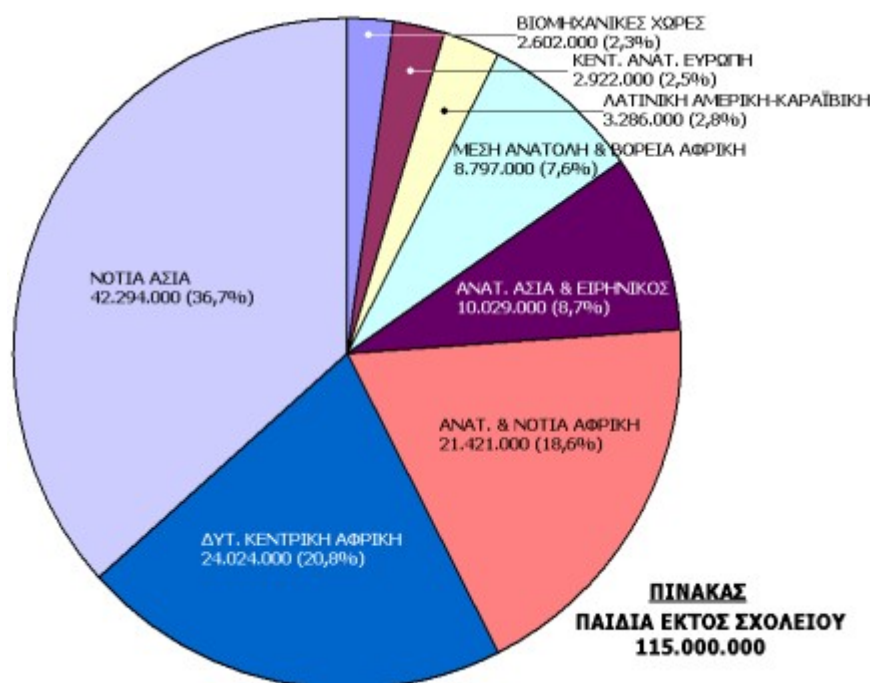
να επιτύχουν ισότητα των φύλων μέχρι το 2005, ένα στόχο που τέθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη ως μέρος των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας.

Παρόλα αυτά ο παγκόσμιος μέσος όρος αποκρύπτει τεράστιους θύλακες ανισότητας.

Τρεις περιοχές:

- Μέση Ανατολή & Βόρεια Αφρική
- Νότια Ασία
- Δυτική & Κεντρική Αφρική

δεν θα επιτύχουν το στόχο ισότητας των φύλων.

Η ισότητα μεταξύ των φύλων είναι προϋπόθεση εάν ο κόσμος είναι να επιτύχει καθολική πρόσβαση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέχρι το 2015, την τελική ημερομηνία που ετέθη από τα Ηνωμένα Έθνη για ένα βασικό Αναπτυξιακό Στόχο της Χιλιετίας. Το συρρικνούμενο χάσμα μεταξύ των φύλων βοήθησε να μειωθεί ο συνολικός αριθμός των παιδιών που αποστερούνται την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Σύμφωνα με προβλέψεις, λιγότερα από 100.000.000 παιδιά θα είναι εκτός πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης το 2005, λιγότερα από τα 115.000.000 παιδιά που ήσαν το 2001 (βλ. πίνακα αριστερά).

Οποιοσδήποτε και να είναι ο ακριβής αριθμός, είναι ξεκάθαρο πως πάρα πολλά μένουν έξω από τις σχολικές αίθουσες και με τον τρέχοντα ρυθμό αύξησης της φοίτησης, ο στόχος της καθολικής πρόσβασης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέχρι το 2015 δεν θα επιτευχθεί.

«Αυτή η έκθεση αποδεικνύει πως η αφοσίωση στη στρατηγική μας επιλογή να φέρουμε περισσότερα κορίτσια στο σχολείο έχει αποτέλεσμα να αυξάνονται τα ποσοστά φοίτησης αγοριών και κοριτσιών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση,» πρόσθεσε η Μπέλαμι. «Όμως γίνεται ξεκάθαρο πως απαιτείται ένα "κβαντικό άλμα" για να ρίξουμε τα εμπόδια που κρατούν τα κορίτσια εκτός σχολείου και να εξασφαλίσουμε πρόσβαση στο σχολείο σε όλα τα παιδιά.»

Ενώ η αντιμετώπιση του χάσματος των φύλων είναι κλειδί για το στόχο της καθολικής πρόσβασης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, πρέπει να αντιμετωπιστούν και άλλα εμπόδια στη φοίτηση των παιδιών στο σχολείο. Στην Αϊτή, για παράδειγμα, υπάρχουν πιο πολλά κορίτσια παρά αγόρια στο δημοτικό, αλλά πάνω από το 40% των παιδιών πρώτης σχολικής ηλικίας στερούνται την εκπαίδευση.

Η έκθεση δίνει χώρα με χώρα μια εικόνα της προόδου ως προς και τους δύο στόχους της ισότητας των φύλων και της καθολικής πρόσβασης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Παρουσιάζει λεπτομερώς τις ευρείες διακυμάνσεις μεταξύ περιοχών και μεταξύ και εντός των χωρών.

Με τον παρόντα ρυθμό προόδου οι περισσότερες χώρες στη Μέση Ανατολή / Βόρεια Αφρική, Ανατολική Ασία / Ειρηνικό και Λατινική Αμερική / Καραϊβική είναι στο σωστό δρόμο για να πετύχουν καθολική πρόσβαση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέχρι το 2015. Από το άλλο άκρο, **οι περισσότερες χώρες στην υποσαχάρια Αφρική και πολλές στην Νότια Ασία δεν θα πλησιάσουν το στόχο εκτός και αν επιταχύνουν σημαντικά το ρυθμό της προόδου τους.**

Ένα βασικό εμπόδιο στην αυξημένη πρόσβαση στην εκπαίδευση είναι η φτώχεια. **Τα παιδιά από το φτωχότερο 20% των νοικοκυριών στον αναπτυσσόμενο κόσμο είναι κατά μέσο όρο τρεις φορές λιγότερο πιθανό να πάνε στο σχολείο από όσο εκείνα του πλουσιότερου 20%.** Αυτός ο μέσος όρος αποκρύπτει τεράστιες ανισότητες μεταξύ περιοχών και μεταξύ χωρών. Στην περιοχή της Κεντρικής

Ανατολικής Ευρώπης και της Κοινοπραξίας Ανεξαρτήτων Κρατών, για παράδειγμα, τα φτωχότερα παιδιά είναι 1,6 φορές πιο πιθανό να είναι εκτός σχολείου, αλλά είναι 5 φορές πιο πιθανό να μείνουν εκτός σχολείου στη Δημοκρατία της Μολδαβίας και το Καζακστάν.

Ακόμα ένας σημαντικός παράγοντας που καθορίζει τις πιθανότητες ενός παιδιού να πάει σχολείο είναι το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας. **Περίπου 75% των παιδιών εκτός σχολείου στις αναπτυσσόμενες χώρες έχουν μητέρες που δεν πήγαν σχολείο.** Αυτή η αναλογία κυμαίνεται δραματικά από περιοχή σε περιοχή: 28% στην Ανατολική Ασία / Ειρηνικό έναντι του 80% στη Δυτική / Κεντρική Αφρική, Νότια Ασία και Μέση Ανατολή / Βόρεια Αφρική.

Η εξάπλωση του AIDS, των εμφυλίων συρράξεων, της παιδικής εργασίας, της διακίνησης και εμπορίας παιδιών και των φυσικών καταστροφών, όλα έχουν ξεκάθαρη επίπτωση στην πρόσβαση στα σχολεία και όλα τείνουν να επηρεάζουν χώρες που ήδη έχουν αδύναμη εκπαιδευτική υποδομή.

Το να κάνουμε τη βασική εκπαίδευση για όλους και την ισότητα μεταξύ των φύλων στα σχολεία μια πραγματικότητα θα απαιτήσει μερικές δραστικές μεταβολές σε νοοτροπίες και πολιτικές. Όλες οι χώρες πρέπει να αρχίσουν να αντιμετωπίζουν την εκπαίδευση ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και όχι σαν προαιρετική παροχή όταν το επιτρέπει ο προϋπολογισμός. Η απόφαση της Κένυα να καταργήσει τις σχολικές εισφορές στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ακολουθώντας το παράδειγμα της Τανζανίας και της Ουγκάντας, είναι ακριβώς μια τέτοια ριζική αλλαγή νοοτροπίας.

Ανοίγοντας τις πόρτες των σχολείων για όλους όσοι επιθυμούν να εισέλθουν, έχει θέσει σε φοβερή δοκιμασία τις ήδη υπερφορτωμένες οικονομίες. **Να γιατί η διεθνής βοήθεια για την εκπαίδευση πρέπει να αυξηθεί δραστικά.** Τα Ηνωμένα Έθνη υπολογίζουν πως ένα επιπρόσθετο ποσό **5,6 δισεκατομμυρίων δολαρίων το χρόνο** θα απαιτηθεί για να επιτευχθεί καθολική πρόσβαση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, καθόλου ευκαταφρόνητο ποσό. Μερικά πλουσιότερα κράτη έχουν ήδη αναγνωρίσει την σπουδαιότητα αυτής της πρόκλησης. Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου δεσμεύθηκε για 2,68 δισεκατομμύρια δολάρια εντός των επομένων 3 ετών για να βοηθήσει περισσότερα κορίτσια να πάνε σχολείο. Η Νορβηγία συνεισέφερε

51.000.000 δολάρια στα εκπαιδευτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες της UNICEF για το 2003-2004.

«Ο στόχος της καθολικής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με ίσες ευκαιρίες για κορίτσια και αγόρια είναι ρεαλιστικός,» πρόσθεσε η Μπέλαμι. «Είναι οικονομικά προσιτός, επιτεύξιμος και το σημαντικότερο, είναι αναφαίρετο δικαίωμα των παιδιών μας.»

Η UNICEF, ως μια από τις ηγετικές οργανώσεις στην Πρωτοβουλία των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση των Κοριτσιών (UNGEI), είναι αφοσιωμένη στο να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ των φύλων στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέχρι το 2005 και να εξασφαλίσει πως μέχρι το 2015, όλα τα παιδιά θα ολοκληρώνουν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Η UNGEI είναι μια συμμαχία που αγκαλιάζει το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, κυβερνήσεις, κράτη δωρητές, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, την κοινωνία των πολιτών, τον ιδιωτικό τομέα, κοινότητες και οικογένειες.

Ισότητα μεταξύ των φύλων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση ανά περιοχή του κόσμου*			
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ
Ανατολική & Νότια Αφρική	61,5	62,2	60,9
Δυτική & Κεντρική Αφρική	54,7	58,7	50,7
Νότια Ασία	74,0	77,7	70,1
Μέση Ανατολή και Β. Αφρική	81,3	84,6	77,9
Κεντρ. Ανατ. Ευρώπη, Κοιν. Ανεξ. Κρατών & Χώρες Βαλτικής	88,3	89,5	87,1
Λατινική Αμερική και Καραϊβική	94,3	93,9	94,7
Ανατολική Ασία & Ειρηνικός	94,3	94,4	94,2
Βιομηχανικές χώρες	96,3	96,0	96,6
Αναπτυσσόμενες χώρες	65,2	67,7	61,5
Λιγότερο Ανεπτυγμένες Χώρες	49,1	51,7	45,9
Σύνολο Κόσμου	82,2	83,8	80,5

* Η αναλογία των παιδιών πρώτης σχολικής ηλικίας που εγγράφονται ή παρακολουθούν το σχολείο σε σχέση με το συνολικό αριθμό παιδιών πρώτης σχολικής ηλικίας της περιοχής.

Περισσότερα:

Δείτε την πλήρη έκθεση στη διεθνή ιστοσελίδα της UNICEF

(Στην Αγγλική, Γαλλική ή Ισπανική Γλώσσα - διαθέσιμη και για λήψη σε μορφή PDF).

Η έκθεση **Πρόδος για τα Παιδιά** είναι ένα κρίσιμο εργαλείο, μια καταγραφή της προόδου στο δρόμο για το 2015 - στη μάχη για να εξασφαλίσουμε τη ζωή, την υγεία και την ευημερία των παιδιών. Η UNICEF θα δίδει στη δημοσιότητα αυτές τις εκθέσεις κατά περιόδους για να εξασφαλίσει πως τα παιδιά θα είναι στο κέντρο του παγκόσμιου προγραμματισμού για την ανάπτυξη.

Πηγή:<http://isotita.teiath.gr/htm/apasholisi/>

Η Γυναίκα στην Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση

Πρόκειται για την έρευνα με τίτλο: «Η Γυναίκα στην Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση (ΤΕΙ) και οι Προοπτικές Επαγγελματικής της Απασχόλησης» που χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ) του Υπουργείου Παιδείας, στα πλαίσια της Πράξης «ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΑ ΤΕΙ» και διεξήχθη από ερευνητική ομάδα του ΤΕΙ Αθήνας.

Ο σκοπός της εν λόγω έρευνας, ήταν διττός: αφ' ενός η ανάδειξη του προφίλ της νέας φοιτήτριας του ΤΕΙ Αθήνας και αφ' ετέρου η διερεύνηση των δυνατοτήτων που παρέχει το ΤΕΙ στις φοιτήτριες για μόρφωση και απόκτηση εφοδίων που συμβάλλουν στην ενσωμάτωσή τους στην αγορά εργασίας και στην επαγγελματική τους εξέλιξη.

Η εμπειρική διερεύνηση στηρίχθηκε στη συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων που προέκυψαν από τη διεξαγωγή της επιτόπιας δειγματοληπτικής έρευνας με δομημένο ερωτηματολόγιο.

Ο πληθυσμός που εξετάστηκε στα πλαίσια αυτού του έργου χωρίζεται σε δύο υποομάδες: τις φοιτήτριες και τις απόφοιτες του ΤΕΙ Αθήνας. Ως φοιτήτριες θεωρούμε εκείνες που κατείχαν τη φοιτητική ιδιότητα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2003-04 και ως απόφοιτες τις εγγεγραμμένες στα μητρώα αποφοίτων για κάθε τμήμα του ΤΕΙ Αθήνας από το 2000 και μετά.

Την Ερευνητική Ομάδα του έργου αποτελούσαν οι:

Δρ. Ελένη Αλεξανδρή,

Επιστημονική Υπεύθυνη του έργου, Καθ.Εφαρμογών, ΤΕΙ Αθήνας

Ελένη Καπέλλου, Καθ.Εφαρμογών, ΤΕΙ Αθήνας

Δρ. Γιώργος Μιαούλης, Καθηγητής, ΤΕΙ Αθήνας

Δρ. Νικήτας Χιωτίνης, Καθηγητής, ΤΕΙ Αθήνας

Δρ. Βύρων Κοτζαμάνης, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Δρ. Μαρί-Νοέλ Ντυκέν, Επικ. Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Αντωνία Καπέλλα, Κοινωνιολόγος, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

Προσέγγιση του Προφίλ της φοιτήτριας του ΤΕΙ Αθήνας

Έχοντας προχωρήσει στη μελέτη των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από αυτή την προκαταρκτική ανάλυση των διαθέσιμων στοιχείων, είμαστε σε θέση να διατυπώσουμε τα πρώτα γενικά συμπεράσματα που αφορούν το προφίλ της φοιτήτριας του ΤΕΙ Αθήνας.

Πολύ μικρό ποσοστό των φοιτητριών (4.52%) είναι μεγαλύτερες από 24 ετών, ενώ διακρίνεται μια ισορροπία ανάμεσα στις φοιτήτριες που είναι μεταξύ 17-20 ετών και εκείνες που είναι μεταξύ 21-24 ετών, όσο και ανάμεσα στις φοιτήτριες που εισήχθησαν σε χειμερινό και εκείνες που εισήχθησαν σε εαρινό εξάμηνο (57.67% και 42.33% αντίστοιχα). Πάνω από το 90% των φοιτητριών εισήχθησαν μετά το 2000. Αναφορικά με τον αριθμό των μαθημάτων που χρωστούν από προηγούμενα εξάμηνα, το 22.07% χρωστάει πάνω από 6, κάτι που σημαίνει ότι το υπόλοιπο 77.93% ασχολείται αρκετά με τις σπουδές του και δεν έχει μείνει πίσω στα μαθήματα.

Το 60.92%, δηλαδή περίπου 2 στις 3 φοιτήτριες, κατάγονται από την Αττική και επομένως είναι φυσιολογικό πολλές από αυτές να κατοικούν με τους γονείς τους και να ταξιδεύουν στο ΤΕΙ από το σπίτι που έμεναν και στο Λύκειο, το οποίο ενδεχομένως είναι μακριά. Αυτό εξηγεί και το μεγάλο ποσοστό (50.87%) που δηλώνει ότι χρειάζεται περισσότερο από 40€ για να φτάσει στο ΤΕΙ. Το υπόλοιπο 39.08% κατοικούσε εκτός Αττικής ή στο Εξωτερικό και είναι πιθανό να έψαξε για σπίτι κοντά στο ΤΕΙ. Αυτές προφανώς έχουν ευκολότερη και ταχύτερη πρόσβαση στη σχολή. Οι περισσότερες από τις φοιτήτριες που σπουδάζουν μακριά από την πόλη από την οποία κατάγονται, κατοικούν κυρίως σε ενοικιαζόμενες κατοικίες, μόνες τους (20.29%) ή με συγκάτοικους (14.02%, συνήθως έναν (83.96%) και πληρώνουν ανάλογα με την περίπτωση από 200 μέχρι 400 ευρώ. Πάντως μόλις το 6.58% λαμβάνει επιδότηση ενοικίου.

Σε ποσοστό που ξεπερνάει το 95%, οι φοιτήτριες δήλωσαν ανύπαντρες χωρίς παιδιά. Περίπου 1 στις 4 εργάζεται, περίπου το 50% απασχολείται μερικώς και το 30% περιστασιακά. Στις περισσότερες περιπτώσεις ωστόσο (83.90%) είναι οι γονείς αυτοί που καλύπτουν τα έξοδα διαβίωσης των φοιτητριών. Όσο αφορά τη μετακίνηση από και προς το ΤΕΙ, αυτή γίνεται κυρίως με μέσα μαζικής μεταφοράς (σε διάφορους πιθανούς συνδυασμούς) ή με τα πόδια για όσους μένουν κοντά, αφού μόλις το 15.50% διαθέτει αυτοκίνητο ή μηχανή.

Περίπου 3 στις 4 φοιτήτριες των ΤΕΙ Αθήνας αποφοίτησαν από Γενικό ή Ενιαίο Λύκειο και μόλις 1 στις 4 από Τεχνικό Λύκειο ή ΤΕΕ. Περισσότερο ενδεικτική του εκπαιδευτικού επιπέδου τους όμως είναι ο βαθμός του απολυτηρίου τους, με το 31.81% να αποφοιτά με βαθμό μεγαλύτερο του 17 και το 54.55 με βαθμό μεταξύ 14 και 17. Πάντως στο σύνολο τους σχεδόν (97.1%) φοίτησαν σε δημόσιο ημερήσιο λύκειο. Όπως είναι απόλυτα φυσιολογικό, κατά τη φοίτηση τους στο Λύκειο και την προετοιμασία τους για εισαγωγή σε κάποιο Ανώτερο ή Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, έτυχαν επιπλέον διδακτικής στήριξης με το 71.9% να κάνει φροντιστήριο, ενώ μόνο το 18.8% παρακολουθούσε την ενισχυτική διδασκαλία και μόνο το 24.9% έκανε ιδιαίτερα, λόγω κόστους κυρίως.

Αναφορικά με την εισαγωγή τους στο τμήμα του ΤΕΙ Αθήνας στο οποίο φοιτούν τώρα, αυτή έγινε κυρίως μέσω των Πανελληνίων Εξετάσεων (85.88%) και λιγότερο από κάποιο ΤΕΕ ή Τεχνικό Λύκειο (11.19%) ή με κάποιο άλλο τρόπο. Ακόμα σημαντικότερο είναι ότι οι περισσότερες (81.67%) τα κατάφεραν με την πρώτη προσπάθεια. Μόλις το 23.02% είχε δηλώσει το τμήμα όπου πέρασε ως 1η επιλογή ίσως επειδή οι υποψήφιοι φοιτητές και φοιτήτριες προτιμούν να δηλώνουν στις πρώτες θέσεις Πανεπιστημιακές Σχολές. Ένα σημαντικό ποσοστό της τάξεως του 63.05% είχε πληροφόρηση για το τμήμα, ενώ οι απαντήσεις δείχνουν ότι επρόκειτο για συνειδητή επιλογή (60.04%) και ότι ήταν το αντικείμενο αυτό που ώθησε τις σημερινές φοιτήτριες να το επιλέξουν (77.79%). Επιπλέον, το 70.54% των φοιτητριών είναι ευχαριστημένες και δήλωσαν ότι αν μπορούσαν να επιλέξουν ξανά, θα επέλεγαν και πάλι αυτό που σπουδάζουν. Το παραπάνω συμπέρασμα ενισχύεται και από το γεγονός ότι δηλώνουν πώς αν δεν επέλεγαν το ίδιο τμήμα και πάλι, αυτό θα οφειλόταν πρωτίστως στις ελλειπείς υλικοτεχνικές υποδομές (53%) και δευτερευόντως στο ίδιο το αντικείμενο.

Εκτός από τις επιδόσεις τους στο Λύκειο, είναι αξιοσημείωτο το ότι σε σημαντικό ποσοστό οι φοιτήτριες του ΤΕΙ Αθήνας γνωρίζουν τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα, με το 89.8% να μιλάει Αγγλικά. Αρκετά καλό είναι και το επίπεδο εξοικείωσης τους με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές καθώς η μεγάλη πλειοψηφία (πάνω από το 75%) γνωρίζει έστω και μέτρια τα βασικά εργαλεία (Word, Excel, E-mail, Internet) και κάνει χρήση του διαδικτύου (σε ποσοστό 67.89%) έστω και 5 ώρες την εβδομάδα, έχοντας μάλιστα το 73.8% πρόσβαση από το σπίτι.

Οι φοιτήτριες του ΤΕΙ δεν εκφέρουν γνώμη σε ποσοστό που κυμαίνεται περίπου από 50% μέχρι 80% για το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών εκτός από τη Βιβλιοθήκη (ικανοποιητικό επίπεδο), τη Γραμματεία και τις Διοικητικές Υπηρεσίες (μη ικανοποιητικό επίπεδο), και τη Σίτιση (ικανοποιητικό επίπεδο), κάτι που ίσως σημαίνει ότι δεν είναι επαρκώς ενημερωμένες για την ύπαρξη και τη λειτουργία τους, αν λάβει κανείς υπόψη ότι περίπου το 90% παρακολουθούν τουλάχιστον τακτικά τα μαθήματά τους, οπότε περνάει σημαντικό χρονικό διάστημα στο ΤΕΙ. Οι λόγοι που οι φοιτήτριες απέχουν από μερικά μαθήματα έχουν να κάνουν κυρίως με το ότι οι ώρες διεξαγωγής τους είναι για αυτές μη βολικές και λιγότερο με τα ίδια τα μαθήματα, τον διδάσκοντα ή κάποιο άλλο λόγο. Όσο αφορά την υλικοτεχνική υποδομή και την οργάνωση και στελέχωση των τμημάτων, πολύ μικρό ήταν το ποσοστό που απάντησε ότι αυτά είναι πάνω από κάποιο ανεκτό («καλό») επίπεδο. Τέλος, όσο αφορά τις δραστηριότητες τους στο ΤΕΙ, ελάχιστες (ποσοστό κάτω ή λίγο πάνω κατά περίπτωση του 5%) είναι ή ήταν στο παρελθόν μέλη κάποιου φοιτητικού συλλόγου ή κάποιας πολιτικής νεολαίας. Το γενικό συμπέρασμα των παραπάνω είναι ότι οι φοιτήτριες, πέραν των διδακτικών τους υποχρεώσεων δεν ασχολούνται με άλλες δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στο ΤΕΙ.

Η διασκέδαση τους δείχνει να μοιράζεται κυρίως μεταξύ των clubs και των ταβερνών (πάνω από 40% πηγαίνουν σε αυτά τουλάχιστον 3 φορές τον μήνα) και λιγότερο στον κινηματογράφο (30% το αντίστοιχο ποσοστό) και το γυμναστήριο (κάτι λιγότερο από 30%). Στον υπόλοιπο ελεύθερο χρόνο τους 3 στις 4 διαβάζουν τακτικά περιοδικά (κυρίως γυναικεία, αλλά και ποικίλης ύλης τουλάχιστον 2-3 φορές την εβδομάδα), αλλά και λογοτεχνικά βιβλία (πάνω από 40% των φοιτητριών διάβασε πάνω από 3 βιβλία μέσα στο 2004).

Αν και σχεδόν στο σύνολο τους οι φοιτήτριες θεωρούν ότι το αντικείμενο που σπουδάζουν απευθύνεται και στα δύο φύλα, 1 στις 4 θεωρούν ότι κάποιοι καθηγητές, κυρίως λόγω της προσωπικότητας τους (81.8%), διαφοροποιούν τη συμπεριφορά τους απέναντι στα κορίτσια λόγω του φύλου τους. Το σημαντικότερο όμως είναι ότι το 11.4% των φοιτητριών δηλώνει ότι έχει παρενοχληθεί σεξουαλικά στους χώρους του ΤΕΙ, τόσο από συμφοιτητές όσο και από μέλη του διδακτικού προσωπικού, ενώ όπως είναι φυσικό, κάποιες από αυτές (οι μισές περίπου από αυτές που κατήγγειλαν τέτοιο περιστατικό) δεν ήθελαν να αποκαλύψουν την ιδιότητα αυτού που τις παρενόχλησε.

Στα σχέδια τους για το τι θα κάνουν μόλις ολοκληρώσουν τις σπουδές τους, σχεδόν το 50% δήλωσε ότι επιθυμεί να ασκήσει άμεσα το αντικείμενο που σπουδάζει, ενώ τόσο είναι και το ποσοστό που θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του, είτε κάνοντας κάποιο μεταπτυχιακό (36.72%), είτε δίνοντας κατατακτήριες για κάποια άλλη σχολή (9.21%). Η τελευταία τάση σχετίζεται προφανώς με την άποψη που διατυπώνει σημαντική μερίδα (55-60%) των φοιτητριών ότι τόσο το φύλο τους, όσο και το ότι οι γνώσεις που αποκτούν μέχρι την απόκτηση του πτυχίου δεν καλύπτουν τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και γι' αυτό ενδεχομένως στοχεύουν στο να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για να γίνουν πιο ανταγωνιστικές.

Όσο αφορά τον γάμο και για το αν μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για την καριέρα της γυναίκας, οι απόψεις είναι σχεδόν μοιρασμένες (56.72% θεωρεί ότι δεν αποτελεί εμπόδιο). Πάντως η συντριπτική πλειοψηφία θεωρεί ότι οι επαγγελματικές δραστηριότητες σε ένα ζευγάρι θα πρέπει να είναι ισορροπημένες.

Εξετάζοντας όμως τον γάμο από καθαρά κοινωνική και διαπροσωπική σκοπιά, φαίνεται να αποτελεί την ιδανικότερη μορφή συμβίωσης, αρκεί να προηγηθεί ένα διάστημα συμβίωσης (έτσι πιστεύει ένα εντυπωσιακό 87.21% του πληθυσμού), ενώ οι λόγοι που οδηγείται ένα ζευγάρι σε γάμο δεν έχουν να κάνουν όπως στο παρελθόν με την πίεση του ευρύτερου ή του πιο άμεσου κοινωνικού περιβάλλοντος, αλλά περισσότερο με την οικονομική αυτοδυναμία του ζευγαριού και τα ιδεολογικά τους πιστεύω, με την εγκυμοσύνη να αποτελεί ίσως τον μοναδικό αστάθμιστο παράγοντα. Η ιδανική ηλικία για γάμο είναι πλέον ξεκάθαρα άνω των 25 ετών (3 στις 4 απάντησαν υπέρ της ηλικίας 25-30 ετών), μια ακόμα ένδειξη ότι πλέον ο γάμος είναι

αποτέλεσμα ώριμης σκέψης και όχι αυτοσκοπός. Ακριβώς αυτή είναι και η ηλικία που επιθυμεί να παντρευτεί ένα εξίσου υψηλό ποσοστό των φοιτητριών, ενώ μόλις το 7.55% δηλώνει ότι δεν επιθυμεί να παντρευτεί. Όσον αφορά την ιδανική ηλικία γάμου για τους άνδρες, αυτή φαίνεται να επικεντρώνεται μεταξύ των 30 και 35 ετών. Σχετικά δε με τον ιδανικό αριθμό παιδιών, αλλά και τον αριθμό των παιδιών που επιθυμούν να αποκτήσουν, το 60% περίπου απαντά υπέρ των 2 παιδιών, ενώ περίπου το 30% υπέρ των 3 παιδιών. Τέλος 3 στις 4 φοιτήτριες απάντησαν ότι είχαν δεσμό κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους. Το ποσοστό για εκείνες που είχαν σεξουαλικές σχέσεις κατά το ίδιο διάστημα είναι λίγο μικρότερο, αλλά αυτό μάλλον εξηγείται από το ότι το 16.05% ίσως ένιωθε λίγο άβολα με αυτή την ερώτηση.

Εξετάζοντας τη σύνθεση των νοικοκυριών από τα οποία προέρχονται οι φοιτήτριες του ΤΕΙ πρέπει οπωσδήποτε να αναφερθούμε στην παρουσία ενός παππού ή μιας γιαγιάς σε σημαντικό ποσοστό αυτών (14.60% και 28% αντίστοιχα). Μόλις το 13.5% και των δύο γονέων έχει αποφοιτήσει από κάποια Ανώτατη Σχολή και άρα έχει ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης από αυτό που θα λάβουν οι φοιτήτριες του ΤΕΙ. Αντίθετα, 2 στους 3 και από τα δύο φύλα δεν έχουν λάβει εκπαίδευση πέραν του Λυκείου. Πολύ μικρό είναι το ποσοστό των ανέργων (κάτω από 2% και για τους δύο γονείς), ενώ 3 στους 4 πατέρες και 1 στις 2 μητέρες εργάζονται και πάνω από 35% των γυναικών ασχολούνται με τα οικιακά. Τα ποσοστά των εργοδοτών και των ελεύθερων επαγγελματιών μεταξύ των γυναικών είναι πολύ μικρότερα από τα αντίστοιχα των ανδρών (1.55% και 12.93%, έναντι 14.95% και 30.66%). Τέλος, στην ερώτηση που αφορά το οικογενειακό εισόδημα, δεν είναι τόσο ασφαλές να βγάλουμε συμπεράσματα από τη στιγμή που το 36.93% δεν απάντησε τη συγκεκριμένη ερώτηση και είναι πολύ πιθανότερο να απέφυγαν να δηλώσουν ένα μεγάλο ποσό, παρά ένα μικρό.

Προσέγγιση του Προφίλ της απόφοιτης του ΤΕΙ Αθήνας

Η πλειοψηφία των αποφοίτων του δείγματος είναι απόφοιτες από τμήματα της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας (35.48%) και δευτερευόντως της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών (24.19%) και Διοίκησης & Οικονομίας (20.97%), ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό προέρχεται από τμήματα της Σχολής Γραφικών Τεχνών & Καλλιτεχνικών Σπουδών. Τα επιμέρους τμήματα είναι ομαλά καταναμημένα με το

Τμήμα Νοσηλευτικής να υπερτερεί (9,68%). Η πλειοψηφία του δείγματος εισήχθησαν στο τμήμα από το 1998 και μετά, ανεξαρτήτου εξαμήνου, και απέκτησαν το πτυχίο το 2003 ή 2004, δηλαδή το πολύ σε 5 χρόνια. Ο βαθμός πτυχίου τους ήταν σε ποσοστό πάνω από 50% μεταξύ 7 και 8,4. Εισήχθησαν στο τμήμα του ΤΕΙ με Πανελλήνιες εξετάσεις (72%) από Ενιαίο, κυρίως, Λύκειο με πολύ υψηλό βαθμό απολυτηρίου (81,45% πάνω από 17). Πάνω από τις μισές εξετάστηκαν δύο ή και τρεις φορές, καθώς το Τμήμα εισαγωγής δεν φαίνεται να ήταν και από τις πρώτες επιλογές τους. Μόλις μία στις τρεις θα το επέλεγε ξανά αν είχε τη δυνατότητα ελεύθερης εισαγωγής, ενώ οι περισσότερες απόφοιτες θα προτιμούσαν ένα από τα δημοφιλή Τμήματα Πανεπιστημίων. Το 16,81% των αποφοίτων συνέχισαν ή συνεχίζουν τις σπουδές τους, στην πλειοψηφία τους για να αποκτήσουν Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, και μάλιστα στην Ελλάδα.

Αναφορικά με την επαγγελματική τους εξέλιξη, σχεδόν στο σύνολό τους οι απόφοιτες έχουν εργαστεί για ένα διάστημα μετά την αποφοίτησή τους από το ΤΕΙ και όταν αυτό δεν συνέβη οφείλεται στο ότι δεν βρήκαν εργασία σχετική με το αντικείμενο σπουδών. Περίπου το 70% μάλιστα, βρήκαν εργασία το πολύ 6 μήνες μετά την αποφοίτηση. Σήμερα δηλώνουν ότι εργάζονται το 78,40% των αποφοίτων, ενώ οι υπόλοιπες είτε αναζητούν εργασία σχετική με το αντικείμενό τους, είτε δεν εργάζονται λόγω σπουδών. Η πλειοψηφία των εργαζόμενων αποφοίτων απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα με σύμβαση αορίστου χρόνου και βρήκαν τη συγκεκριμένη δουλειά, είτε μέσω γνωστών είτε μέσω αγγελίας. Ο ΟΑΕΔ και το γραφείο διασύνδεσης δεν φαίνεται να παίζουν κανένα ρόλο στην προσπάθεια ανεύρεσης εργασίας. Η συγκεκριμένη απασχόληση σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα σε μεγάλο βαθμό (73,47%) με την ειδικότητα σπουδών, ωστόσο το συμπέρασμα αυτό διαφοροποιείται δραστικά από Σχολή σε Σχολή. Ανεξάρτητα από τη Σχολή βέβαια, το πτυχίο γενικότερα παίζει σημαντικό ρόλο στην εύρεση εργασίας ενώ και οι γνώσεις που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών ανταποκρίνονται έστω και λίγο στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Σε σχέση με την ανεργία, το 59,18% των αποφοίτων αντιμετώπισαν το συγκεκριμένο πρόβλημα μετά την αποφοίτηση, έστω και για σχετικά μικρό χρονικό διάστημα (το πολύ 6 μήνες σε ποσοστό 88,8%). Η κυριότερη αιτία ανεργίας φαίνεται να είναι η μη εύρεση εργασίας σχετικής με το αντικείμενο σπουδών.

Σε επόμενο στάδιο, επιχειρείται να προσδιοριστεί το προφίλ των αποφοίτων αναφορικά με τις συνθήκες εργασίας και, μάλιστα, σε σχέση με το άλλο φύλο. Έτσι παραπάνω από το 80% των αποφοίτων δεν έχουν παρατηρήσει μισθολογικές διακρίσεις σε βάρος τους σε σχέση με τους άνδρες συναδέλφους τους και θεωρούν ότι οι ευκαιρίες ανέλιξης είναι οι ίδιες και για τα δύο φύλα. Ωστόσο, περίπου μία στις τέσσερις έχουν αντιληφθεί περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης στον εργασιακό τους χώρο και, μάλιστα, πάνω από 10% έχουν υποστεί οι ίδιες. Το φύλο σε μεγάλο βαθμό φαίνεται να επηρεάζει την εύρεση εργασίας στο αντικείμενο σπουδών, είτε θετικά είτε αρνητικά, καθώς μάλιστα κάποιες ειδικότητες χαρακτηρίζονται αποκλειστικά ανδρικές ή γυναικείες από τις απόφοιτες. Ωστόσο, τα παραπάνω συμπεράσματα είναι προτιμότερο να εξεταστούν αναλυτικότερα ανά σχολή αποφοίτησης. Το 73,39% των αποφοίτων θεωρούν ότι η δημιουργία οικογένειας μπορεί να δημιουργήσει πρόβλημα στην επαγγελματική εξέλιξη της γυναίκας, ιδιαίτερα μετά την απόκτηση παιδιών, έστω και αν η συντριπτική πλειοψηφία των αποφοίτων δεν έχουν ακόμη αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο ζήτημα, καθώς δεν έχουν παιδιά. Αναφορικά με την ισότιμη επαγγελματική δραστηριότητα σε ένα ζευγάρι, το 76,61% των αποφοίτων είναι σύμφωνες με αυτή την άποψη.

Τέλος, όπως προκύπτει από την ανάλυση, το 27,87% των αποφοίτων συμμετείχαν σε ενέργειες συνεχιζόμενης κατάρτισης μετά το τέλος των σπουδών στο ΤΕΙ οι οποίες αποσκοπούσαν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στη βελτίωση της επαγγελματικής τους κατάρτισης ή / και θέσης.

Όσον αφορά το κοινωνικο-δημογραφικό προφίλ των αποφοίτων και των οικογενειών τους, μπορούμε να συμπεράνουμε τα εξής: Οι απόφοιτες της έρευνας μας στη συντριπτική πλειοψηφία τους είναι το πολύ 28 ετών και κατοικούν στην Αττική. Το παραπάνω συμπέρασμα, το οποίο οφείλεται κυρίως στον τρόπο με τον οποίο λειτούργησε η έρευνα, ενδεχομένως δημιουργεί προβλήματα αντιπροσωπευτικότητας του δείγματος, καθώς είναι προφανές ότι οι εν λόγω αναλογίες δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές αναλογίες στον πληθυσμό όλης της χώρας. Επιπλέον, η πλειοψηφία των αποφοίτων είναι ανύπαντρες (77,60%), χωρίς παιδιά (96%) ενώ το ατομικό μηνιαίο εισόδημά τους δεν ξεπερνά τα 1000 Ευρώ. Από τα δημογραφικά στοιχεία της οικογένειάς τους προκύπτει ότι στην πλειοψηφία τους οι απόφοιτες ανήκουν σε «παραδοσιακές» ελληνικές οικογένειες, όπου το επίπεδο εκπαίδευσης κυρίως της

μητέρας δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό, το εισόδημα της οικογένειας προέρχεται κατά βάση από την εργασία του πατέρα, ενώ η μητέρα ασχολείται κυρίως με τα οικιακά.